

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 นี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ได้ศึกษากับประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2555 ครูจำนวน 1,272 คน จำนวน 82 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-608) โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยกำหนดตามเขตอำเภอที่ตั้งเป็นชั้นในการสุ่ม ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างเป็นครู จำนวน 296 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปรากฏรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เขตอำเภอที่ตั้ง	จำนวนครู	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อำเภอเมือง	740	172
อำเภอบ้านบึง	391	91
อำเภอหนองใหญ่	141	33
รวม	1,272	296

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะและสถานภาพส่วนตัวของครูในเรื่อง เพศ วุฒิการศึกษา จำนวน 3 ข้อ โดยกำหนดให้คำตอบเกี่ยวกับเพศ และวุฒิการศึกษาและเขตอำเภอที่ตั้งเป็นแบบเลือกตอบ (Check - list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา มีข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน คือ ศักยภาพในการเปลี่ยนแปลง ศักยภาพในการเป็นผู้นำการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ความเชี่ยวชาญในการบริหาร การสร้างความเข้าใจ การติดต่อสื่อสาร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ แต่ละระดับมีระยะห่างเท่า ๆ กัน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนนการรับรู้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ระหว่าง 1 - 5 ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าระดับของลิเคิร์ต (Likert's five rating scale) ซึ่งเกณฑ์คะแนนและความหมาย ผู้วิจัยกำหนดไว้ดังนี้

5 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โดยได้ถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน 10 ด้าน คือ ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านการปกครองบังคับบัญชา ด้านเงินเดือนและประโยชน์เกื้อกูล ด้านสัมพันธระหว่างบุคคล ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านความสำเร็จในหน้าที่การงาน

ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบ และด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษามาจากแนวคิดของเฮร์ซเบอร์ก (Herzberg, 1959, pp. 54-70) มาเป็นแนวทางสร้างแบบสอบถามสำหรับใช้วัดความพึงพอใจ เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยเรียงจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด แบ่งเป็น 10 ด้าน ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าระดับของลิเคิร์ต (Likert's five rating scale) ซึ่งเกณฑ์คะแนนและความหมาย ผู้วิจัยกำหนดไว้ดังนี้

- 5 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด หลักการจากหนังสือ เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานกับความพึงพอใจ สร้างเป็นแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้ว เสนอประธานกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ และพิจารณาแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น หากคุณภาพของแบบสอบถามโดยการหาความเที่ยงตรง (Validity) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามดังนี้

2.1 การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขและผ่านความเห็นชอบจากประธานกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เสนอผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความถูกต้องของภาษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบและสามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเสนอประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ก่อนนำไปหาค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นต่อไป

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก อาจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรมการบริหาร และผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

- ดร.สถาพร พงษ์พิบูล อาจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหารและผู้นำทาง
การศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

- ดร.ณัฐกฤตดา งามมีฤทธิ์ อาจารย์พิเศษภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

- นางสาวกมล หงส์ประสิทธิ์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านป่าแดง (ไชยอุปถัมภ์)
อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

- นายสุเทพ แสงธรรม ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านป่าขุบ (บ้านกีประชาชนุเคราะห์)
อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

3. จัดทำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขแล้ว
ให้ประธานกรรมการ และประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็น
ครั้งสุดท้าย

4. การหาค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดำเนินการโดย
นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลอง (Try - out) ใช้กับครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปี พ.ศ. 2555 เป็นครูผู้สอนที่ไม่ใช่
กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์

5. นำผลจากการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์
แบบเพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) ทั้งนี้โดย
เลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ใช้เป็นข้อคำถาม ในแบบสอบถาม ผลปรากฏว่า
แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการ
ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ค่า
อำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .21 - .78 และ .28 - .70 ตามลำดับ

6. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)
ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) จากการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
ปรากฏว่าแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจใน
การปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ค่า
ความเชื่อมั่นเป็น .90 และ .93 ตามลำดับ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง
ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยดำเนินการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ไดมารวบรวมดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและให้หาค่าน้ำหนักเป็นคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด บันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

2. วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย กล่าวคือ หาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตามตัวแปรอิสระ และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรตาม

3. เกณฑ์ค่าระดับสมรรถนะ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 22-25)

4.51-5.00 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

0.51-1.50 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. เกณฑ์ค่าระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 22-25)

4.51-5.00 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับน้อย

0.51-1.50 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. เกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โดยใช้เกณฑ์การวัดความสัมพันธ์ของโคเฮน (Cohen, 1988 อ้างถึงใน ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์, 2544)

มีค่าน้อยกว่า -1.00 ถึง -0.50 หรือ 0.50 ถึง 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูง

มีค่าระหว่าง -0.49 ถึง -0.30 หรือ 0.30 ถึง 0.49 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

มีค่าระหว่าง -0.29 ถึง -0.10 หรือ 0.10 ถึง 0.29 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพศ วุฒิการศึกษา เขตอำเภอที่ตั้งของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยคิดเป็นร้อยละ ค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. เปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา โดยทดสอบค่าที (*t-test*)

4. เปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามเขตที่ตั้ง โดยใช้การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างวิเคราะห์เป็นรายคู่ด้วยวิธี *LSD*

5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยใช้วิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple correlation)